

Van de Redactie

Ko SCHUURMANS

Voor u ligt nummer 1 van alweer de 23ste jaargang van Doorgeven. Het is gestoken in een nieuw blauw jasje. Blauw: een frisse kleur die verwijst naar lucht en water. Naar het vele water en de prachtige luchten die je in ons Noord-Holland kunt zien wanneer je er oog voor hebt. Het verwijst eveneens naar de lucht, de Adem, de Geest van God die ons bevrijdt als wij ons door die geest willen laten inblazen. Ook naar de Bron van leven, die God in Jezus voor ons wil zijn. Een bron, die onze dorst naar troost en uitdaging lest. We hebben natuurlijk niet alleen vanwege deze diepzinnige motivatie voor een nieuwe kleur gekozen. Eenvoudigweg ook om het verschil te kunnen zien tussen de ene en de andere jaargang wanneer je Doorgeven na lezing opbergt.

In dit nummer vindt u een nieuw Paaslied, een artikel over symbolen in de liturgie, over het Latijn als vermeende moedertaal van onze kerk en een bijdrage over hoe te starten met een kinderkoor. Daarnaast natuurlijk de vaste rubrieken.

Eind februari was er een studie en bezinningsdag voor pastores in de abdij van Egmond onder de titel: Vasten voor iedereen? We stonden met veel collega's stil bij de vraag: wat kan vasten voor ons nu als werkers / sters in de kerk en voor de mensen in onze geloofsgemeenschappen

(nog) betekenen? Gezien de leeftijd van de pastores en de meeste gelovigen is vasten dikwijls geen plicht meer. Iedereen die zijn of haar zestigste levensjaar heeft bereikt is daarvan vrijgesteld. Bovendien zijn er nog

maar twee officiële vastendagen: Aswoensdag en Goede Vrijdag. Zinloos dus zo'n studie en bezinningsdag? Geen sprake van. De les van die dag was dat vasten en onthouden om méér gaat dan om eten en drinken. Het gaat om loslaten van alles waaraan je 'vast' zit. Zou vast (zitten) en vasten als het tegenovergestelde daarvan niet meer met elkaar van doen hebben dan je op het eerste gezicht denkt? Maar wat moet je dan loslaten?

Alles wat je afhoudt van de 'zaak' waarom het in dit leven werkelijk gaat: **het meedoen in Gods engagement met onze wereld om zijn schepping te verbouwen tot een vredestituin.**

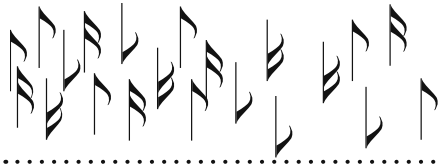
Wat betekent dat? Dat je leert kiezen: wat doe ik wel en wat niet? Hoe gedraag ik mij in het verkeer zowel op straat als in mijn omgaan met mensen, thuis, op mijn werk, op school, in mijn geloofsgemeenschap? Vasten betekent dat je leert loslaten en daardoor ruimte schept om de goede Geest van God tot je toe te laten. Vasten – zo houdt de Schrift ons ook voor – gaat altijd samen met gebed en met het doen van gerechtigheid. Tijdens de slotviering van deze dag klonken woorden van de benedictijn Anselm Grün uit zijn boekje Vasten (2005):

Vasten is geen doel in zichzelf. Bij de herontdekking van deze lang in onbruik geraakte praxis heeft men dat dikwijls te absoluut gesteld. Het vasten is evenwel een beproefd middel van geestelijke ascese, dat ons, samen met gebed en aalmoes, tot de juiste houding ten opzichte van God en de mensen kan brengen. Van beslissend belang voor het juiste begrip van vasten is dat het niet geïsoleerd wordt beschouwd, maar vooral in verbinding met het gebed. Vasten is bidden met lichaam en ziel. Vasten laat zien dat onze vroomheid concreet wordt, dat het vlees en bloed moet worden, zoals het Woord van God in Jezus Christus vlees heeft aangenomen.

Woorden, die naar mijn mening ons kunnen helpen om op bezinnende wijze onze gang door deze Veertigdagentijd en de Passieweek in het bijzonder naar Pasen te kunnen maken.

Inhoud

Deze morgen na de Sabbath	4
<i>Ko Schuurmans</i>	
De handen van opa	5
<i>Ko Schuurmans</i>	
Is Latijn de moedertaal van de rooms katholieke kerk?	12
<i>Ko Schuurmans</i>	
We beginnen een kinderkoor! Maar hoe?	20
<i>Bert Stolwijk</i>	
Van zingen weten	24
<i>Bert Stolwijk</i>	
Nieuws van de Gregoriusvereniging	28
<i>Bert Stolwijk</i>	
Op de boekenplank	30
<i>Ko Schuurmans & Bert Stolwijk</i>	
Om over na te denken	36
<i>Samenstelling Ko Schuurmans</i>	

NSGV Haarlem-Amsterdam

Nieuws van de Gregoriusvereniging – BERT STOLWIJK

Naamswijziging bisdom geldt ook voor diocesane NSGV

Op vrijdag 9 januari jl. werd in de Sint-Nicolaaskerk te Amsterdam tijdens een plechtige vesperviering het pauselijke decreet voorgelezen waarmee de naamswijziging van het bisdom een feit werd. Vanaf nu is de officiële naam van ons diocees: Bisdom van Haarlem-Amsterdam. In het wapen van het bisdom zijn vanaf nu de drie Andreaskruisen die het wapen van Amsterdam sieren opgenomen.

NSGV Haarlem-Amsterdam

Deze naamswijziging heeft ook consequenties voor de diocesane afdeling van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging. Vanaf nu zal die zich afficheren onder de naam NSGV Haarlem-Amsterdam. Grafisch ontwerpster Maartje Schuurmans, die ook verantwoordelijk is voor de vormgeving van Doorgeven, heeft het logo, dat pas

enkele jaren in het kader van de nieuwe huisstijl in gebruik is, aangepast aan de nieuwe naam. Verder zal de naamswijziging geen consequenties hebben: de NSGV blijft in ons bisdom hard werken aan de instandhouding en verbetering van de kerkmuziek!

Bisdom viert jubileum met kerkkoren

Op zaterdag 3 oktober a.s. zal, in het kader van het 450-jarig bestaan van het Bisdom Haarlem-Amsterdam, een grote zangbijeenkomst voor kerkkoren gehouden worden in de Sint-Bavokathedraal te Haarlem. Tijdens deze korendag zal onder andere de Nicolaasmiss van Jan Valkestijn geïmproviseerd worden. De mis is ter gelegenheid van dit jubileum gecomponeerd in opdracht van de Bisschop van Haarlem-Amsterdam, mgr. J.M. Punt, en kan uitgevoerd worden in diverse koorbezettingen (een-, twee- en driestemmig) met orgelbegeleiding. Het kerkvolk heeft

zijn eigen stem en kan daarbij ondersteund worden door koperblazers.

De naam Nicolaasmiss refereert aan de patroonheilige van de stad Amsterdam, sinds de recente naamswijziging de tweede bisschopsstad van het bisdom. De andere patronen van het bisdom, Bavo en Willibrord, waren al eerder vernoemd in missen van Jan Valkestijn en Bernard Bartelink. De Nicolaasmiss zal in maart verschijnen bij muziekuitgeverij Annie Bank te Amstelveen.

De korendag zal om 10.30 uur beginnen en wordt om 15.00 uur besloten met een pontificale eucharistieviering waarin mgr. Punt de hoofdcélébrant zal zijn. De Nicolaasmiss zal tijdens deze viering voor het eerst worden uitgevoerd. Zodra de mis verschenen is zullen alle kerkkoren van het bisdom nadere informatie ontvangen waarna ze zich kunnen aanmelden.

Kinderkorenfestival

Zondag 22 maart a.s. zal in de Willibrorduskerk te Heiloo een kinderkorenfestival plaatsvinden. Vier koren (uit Almere Buiten, De Goorn, Haarlem-Schalkwijk en Heiloo) zullen

optreden met eigen repertoire. Onder leiding van Paul Sanders zal er veel samen gezongen worden, o.a. liederen voor de periode tussen Pasen en Pinksteren.

Het was oorspronkelijk de bedoeling dat er in maart drie dekenale kinderkoorfestivals zouden plaatsvinden, maar vanwege een te geringe belangstelling is hiervan afgezien. Dirigenten, werkgroepleden en uiteraard ook kinderkoorleden uit het hele bisdom zijn echter van harte welkom om dit festival bij te wonen. De toegang is gratis en vooraf aanmelden is niet nodig. Plaats: Willibrorduskerk, Westerweg 265, Heiloo. Tijd: 14.00 – 15.45 uur. De kerk ligt dichtbij het station van Heiloo en er is voldoende parkeergelegenheid.

Om alvast in de agenda te noteren: op zaterdag 19 september a.s. vindt in dezelfde kerk weer de jaarlijkse studie- en contactdag voor dirigenten plaats, dit keer met medewerking van de bekende kinderkoor-dirigente Herma van Piekeren. Nadere informatie volgt!

Kennismaking met Gregoriaans

Wie nog weinig weet van het Gregoriaans kan op zaterdag 9 mei tijdens een workshop in Edam kennis maken met deze eeuwenoude

Latijnse kerkmuziek. Onder leiding van Mark Heerink zult u het een en ander aan de weet komen over de geschiedenis, de notatie en het diverse repertoire. Gezongen wordt er uiteraard ook! Bij voldoende belangstelling kan deze workshop gevolgd worden door een cursus in het komende najaar.

Zaterdag 9 mei 2009, 9.30-12.00 uur.

Plaats: Sint-Nicolaaskerk,

Voorhaven 126 te Edam.

Aanmelden:

nsgv@bisdomhaarlem.nl;

telefoon (023) 511 26 86

De organistenbank

Hulp bij afstemming vraag en aanbod van organisten

De NSGV krijgt regelmatig vragen binnen van parochie- en koorbesturen die op zoek zijn naar een organist. Niet alleen voor het vervullen van een vaste functie, maar ook voor een tijdelijke vervanging wegens ziekte of vakantie alsmede voor de muzikale begeleiding van uitvaartvieringen. We willen deze besturen graag van dienst zijn, maar weten nauwelijks welke organisten beschikbaar zijn. Graag komen wij dus in contact met amateur- en professionele organisten die in staat en bereid zijn om – eventueel naast hun huidige functie – in het weekend of door de week nog te spelen in

vieringen. Heeft u interesse?

Dan kunt u zich opgeven bij onze medewerker Mark Heerink; e-mail: m.heerink@planet.nl; telefoon: 06 23400843.

U krijgt dan een formulier toegestuurd waarmee u zich voor de organistenbank kunt inschrijven.

In september start diocesaan opleidingscentrum kerkmuziek Alle cursussen voor dirigenten, organisten en cantores op zaterdag in Haarlem

“Ik ben gevraagd om het kinderkoor te leiden. Kan ik bij jullie een cursus volgen?” “Onze organist stopt ermee, nu hebben ze mij gevraagd, maar ik kan alleen piano spelen. Kunt u mij helpen?” “We willen graag enkele mensen uit onze parochie tot cantor laten opleiden. Kan de NSGV dat voor ons verzorgen?”

Vanaf het komende seizoen 2009/2010 willen we ieder die zich wil laten scholen voor de praktijk van de kerkmuziek de zekerheid bieden dat hij/zij daarvoor bij ons terecht kan.

We zijn nog volop bezig met de concrete invulling van onze plannen, maar wie belangstelling heeft kan zich nu al melden. Zonder verdere verplichting wordt hij/zij dan op de hoogte gehouden van het cursusprogramma.

Ordinarium – buitengewoon mooi!

Landelijke studie- en repertoire dag van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging rond twee nieuwe ordinaria

Zaterdag 20 juni 2009, 10.00-15.00 uur

N.H. Grote Kerk, Kerkstraat 20 te 's-Hertogenbosch

Op deze landelijke studie- en repertoire dag heeft u de unieke kans om al zingend kennis te maken met twee nieuwe ‘missen’: de Sint-Jansmis van Maurice Pirenne en een nieuwe ‘mis’ voor kinderkoor, jongerenkoor, gemengd koor, gemeenschap, orgel en piano op teksten van Jan Duin en muziek van Jan Raas.

Een aantal inleiders zal deze werken nader toelichten en ingaan op nieuwe ontwikkelingen.

In de ochtend houdt prof. dr. Martin Hoondert, bijzonder hoogleraar ‘Muziek en Christendom’, een lezing onder de titel ‘Van ordinarium naar muzikale liturgie: nieuwe ontwikkelingen in ordinarium- en propriumgezangen’.

‘s Middags wordt een concert gegeven door de kathedrale Schola Cantorum ‘Die Sangeren onser Liever Vrouwen’ o.l.v. Jeroen Felix en organist Veronique van den Engh.

Aanmelding: vóór 8 juni 2009 bij het landelijke secretariaat van de NSGV, Kromme Nieuwegracht 66, 3512 HL Utrecht, info@nsgv.nl – en door gelijktijdige overmaking van €30 (incl. koffie, thee, aperitief, lunch en bladmuziek) op Postbankrekening 437005 t.n.v. Ned. Sint-Gregoriusvereniging. o.v.v. ‘Studie/repertoire dag 2009’.

Om over na te denken

KO SCHUURMANS

Uit een preek van de heilige Petrus Chrysologus, bisschop van Ravenna
(gestorven rond het jaar 450 na Christus)

Drie dingen zijn er, zusters en broeders, waardoor ons geloof sterk staat, onze toewijding standvastig is en onze deugd blijvend namelijk gebed, vasten en barmhartigheid.

Door te bidden kloppen wij aan, door te vasten verkrijgen wij en door barmhartigheid ontvangen wij. Gebed, vasten en barmhartigheid: deze drie zijn één, zij geven elkaar het leven.

Immers, de ziel van het gebed wordt gevormd door het vasten en het vasten leeft pas echt als wij barmhartigheid betonen. Laat niemand deze drie uit elkaar trekken, want zij willen niet gescheiden worden. Wie van de drie er slechts één bezit of ze niet tegelijk beoefent, bezit niets. Dus, wie bidt, moet vasten en wie vast, moet barmhartig zijn. Wie wil dat zijn gebed verhoord wordt, moet ook zelf luisteren naar een verzoek. Hij vindt gehoor bij God, als hij zijn eigen oor niet sluit voor een smeekbede.

De mens, die vast, moet begrijpen wat vasten is. Hij moet voelen wat honger lijden is, als hij wil dat God zijn honger aanvoelt. Hij moet barmhartigheid tonen, als hij op barmhartigheid hoopt.

Wie goedheid wil ervaren, moet goed doen. Wie verlangt dat men geeft, moet zelf geven. Wie voor zichzelf vraagt wat hij een ander ontzegt, vraagt op de verkeerde manier.

Voor ons als mens moet dit de norm van onze barmhartigheid zijn: je ondervindt barmhartigheid zoals je wilt, zoveel als je wilt en zo vlug als je wilt, maar heb dan op gelijke wijze ook medelijden met anderen.

Gebed, barmhartigheid en vasten moeten dus onze ene bescherming zijn bij God, onze ene voorspraak, ons ene drievormige gebed!